ՀԱՍՏԱՏՈՒՄ ԵՄ՝ Digitally signed by GALSTYAN KNARIK 7309740556

ԴՊՐՈՑԻ ՏՆՕՐԵՆ՝ /Ք. Գալստյան/

ՀՀ Արմավիրի մարզի «Բաղրամյանի միջն. դպրոց ՊՈԱԿ»

«ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ» առարկայի թեմատիկ պլանավորում

VIII դասարան 2023-2024 ուստարի

Շաբաթական 2 դ/ժամ

Տարեկան 68 դ/ժամ

Ուսուցիչ՝ Լ. ՓԻԼԻՊՈՍՅԱՆ

Քննարկվել է մասնախմբի թիվ 2 նիստում

Մասնախմբի նախագահ՝ Լ. Փիլիպոսյան

Ստուգված է:

Ուսումնական գծով փոխտնօրեն՝ /Ռ. Գասպարյան/

<u>*VIII դասարան, Հայոց պատմություն (68 ժամ)*</u>

<table>
<tr><th>Ամիս, ամսաթիվ</th><th>Դասի N</th><th>Դասի բաժինը, թեման և նյութը</th><th colspan="3">Սովորողներին ներկայացվող չափորոշչային պահանջները ըստ Ա, Բ, Գ մակարդակների</th><th>Տնային հանձնարարություն</th></tr>
<tr><td></td><td>1.</td><td>Ներածություն</td><td>Ա</td><td>Բ</td><td>Գ</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="7">Բաժին 1. ՀԱՅԱՍՏԱՆԸ 17-րդ դարի 2-րդ կեսից մինչև 19-րդ դարի 1-ին կեսը -12 ժամ</td></tr>
<tr><td colspan="7">Ազատագրական պայքարի նոր փուլը XVII դարի երկրորդ կեսին և XVIII դարում-7ժամ</td></tr>
<tr><td></td><td>2.</td><td>Ազատագրական պայքարի աշխուժացումը</td><td rowspan="5">Իմանա՝
հայ ազգային ազատագրական շարժման XVII դ. երկրորդ կեսի և XVIII դ. հայտնի գործիչներին,
XVII դ. երկրորդ կեսին և XVIII դ. կազմված ազատագրական</td><td rowspan="5">Իմանա՝
հայ ազգային-ազատագրական պայքարի առանձնահատկությունները նոր ժամանակներում, Հայաստանի քաղաքական մասնատվածության հետևանքները հայ ժողովրդի տնտեսական, հասարակական-</td><td rowspan="5">Իմանա՝
նոր ժամանակներում Արևելյան և Արևմտյան Հայաստանի սոցիալ -
տնտեսական և հասարակական -քաղաքական զարգացման առանձնահատկությունների մասին
Կարողանա՝
վերլուծել ազատագրական</td><td>Էջ 6-8</td></tr>
<tr><td></td><td>3.</td><td>Իսրայել Օրի</td><td>Էջ 8-10</td></tr>
<tr><td></td><td>4</td><td>Զինված պայքարը Արցախում</td><td>Էջ11-15</td></tr>
<tr><td></td><td>5.</td><td>Զինված պայքարը Սյունիքում</td><td>Էջ 16-20</td></tr>
<tr><td></td><td>6</td><td>Ազատագրական պայքարի գաղութահայ կենտրոնները</td><td>Էջ22-23</td></tr>
</table>

	7.	Մաղրասի հայրենասիրական խմբակը	ծրագրերի մասին *Կարողանա*՝ բացատրել սղնախներ, խամսայի մելիքություններ հասկացությունները	քաղաքական ու մշակութային կյանքում *Կարողանա*՝ բնութագրել ազատագրական պայքարի հայտնի կազմակերպիչների, ղեկավար գործիչների և նրանց գործունեությունը,վերհանել ազատագրական շարժման հայտնի գործիչների կատարած դերը	պայքարի առանձին դրվագներում հայերի հաղթանակի կամ պարտության պատճառները, համեմատել Հայաստանի ազատագրության Հյուսիսային և Հարավային ծրագրերը	Էջ 23-27
Արևելյան Հայաստանը XIX դարի առաջին կեսին 4 ժամ						
	8.	Վարչատնտեսական իրավիճակը Արև. Հայաստանում	*Իմանա*՝ Արևելյան Հայաստանի սոցիալ տնտեսական, հասարակական-քաղաքական կյանքի հետ կապված կարևոր	*Իմանա*՝ Արևելյան Հայաստանի սոցիալ տնտեսական, հասարակական-քաղաքական կյանքի	*Իմանա*՝ Մերձավոր Արևելքում Ռուսաստանի նվաճողական ծրագրերի և այդ տեսանկյունից Հայաստանի	Էջ30-32
	9.	Ռուս-պարսկական 1826-1828 թ. պատերազմը				Էջ 32-35
	10.	Թուրքմենչայի պայմանագիրը				Էջ 35-37

	11.	Արևելյան Հայաստանը Ռուսաստանի կազմում	փաստեր ***Կարողանա՝*** բացատրել խանությունններ, մահալներ, միրբոլուքներ, քալանթարներ, Հայկական մարզ, եկեղեցական կանոնադրություն հասկացությունները	հետ կապված կարևոր փաստեր ***Կարողանա՝*** բացատրել խանությունններ, մահալներ, միրբոլուքներ, քալանթարներ, Հայկական մարզ, եկեղեցական կանոնադրություն հասկացությունները	ռազմավարական կարևորության մասին ***Կարողանա՝*** գնահատել Արևելյան Հայաստանի Ռուսաստանին միանալու նշանակությունը	Էջ38-41
Արևմտյան Հայաստանը 19-րդ դարի 1-ին կեսին -3 ժամ						
	12	Իրավիճակը Արևմտյան Հայաստանում և ռուս-թուրքական առաջին պատերազմը	***Իմանա՝*** Արևմտյան Հայաստանի սոցիալ - տնտեսական, հասարակական-քաղաքական կյանքի հետ կապված կարևոր փաստեր *Կարողանա՝*	***Իմանա՝*** ռուս –թուրքական պատերազմների գործիչներին և դրանց հետ կապված կարևորագույն փաստերը	***Իմանա՝*** թուրք-պարսկական պատերազմների պայմանագրերը, դրանց հետ կապված գործիչներին և նրանց գործնեության կարևորագույն	Էջ 43-46

			բացատրել վիլայեթ (փաշայություն), սանջակ (գավառ), էնսաֆություն և ռայա հասկացությունները	*Կարողանա*՝ բացատրել ռուս-թուրքական պատերազմների պատճառներ	դրվագները *Կարողանա*՝ վերլուծել ռուս-թուրքական պատերազմների հետևանքները	
	13	Կրկնություն:				
	14	**Գործնական աշխատանք**				
	15	**Թեմատիկ գրավոր աշխատանք 1**				
Հայկական մշակույթը XVII դարի երկրորդ կեսից մինչև XIX դարի առաջին կեսը- 4 ժամ						
	16.	Կրթությունը և գիտությունը	***Իմանա***՝ XVII - XIX դդ. առաջին կեսի մշակույթի գործիչներին և կենտրոնները *Կարողանա*՝ Նշել հայկական մշակույթի զարգացման որոշ	***Իմանա***՝ մշակույթի բնագավառներն ու ճյուղերը *Կարողանա*՝ գնահատել հայկական դպրոցների դերը նոր սերնդի կրթության և հայապահպանման	***Իմանա***՝ մշակույթի գործիչների ստեղծագործությունները և արվեստի նշանավոր գործերը *Կարողանա*՝ համեմատել Արևելյան	Էջ 49-52
	17.	Գրականություն և արվեստը				Էջ 52-55
	18.	***Մամուլ և տպագրություն***				**Էջ 55-57**

			պայմաններ և առանձնահատկություններ	գործում	և Արևմտյան Հայաստանի մշկույթները և վերլուծել ընդհանուր և առանձնահատուկ	
	19.	Կրկնություն				
ԲԱԺԻՆ2. ՀԱՅԱՍՏԱՆԸ 19-ՐԴ 2-ՐԴ ԿԵՍԻՆ ԵՎ 20-ՐԴ ԴԱՐԻ ՄԿԶԲԻՆ						
Հայաստանը Ռուսական և Օսմանյան կայսրությունների կազմում -3 ժամ						
	20	Տեղաշարժը գյուղատնտեսության մեջ	***Իմանա՝*** Արևմտյան և Արևելյան Հայաստանի սահմանները, Հայաստանի ազատագրության նոր ծրագրերի մասին, Հայկական մարզի ստեղծման տարեթիվը, Արևելյան և Արևմտյան Հայաստանի սոցիալ – տնտեսական վիճակի որոշ առանձնահատկություն	***Իմանա՝*** **Հայաստանի ազատագրության նոր ծրագրերի հեղինակներին և բովանդակությունները**, Հայկական մարզի կառավարիչներին, Արևելյան և Արևմտյան Հայաստանի սոցիալ – տնտեսական վիճակի կարևոր առանձնահատկությունններն ու ընդհանրությունները *Կարողանա՝*	***Իմանա՝*** Արևմտյան և Արևելյան Հայաստանի վարչական բաժանման և վարչամիավորների մասին, Հայկական մարզի կառավարիչներին Արևելյան և Արևմտյան Հայաստանի սոցիալ – տնտեսական վիճակի կարևոր առանձնահատկություններն ու ընդհանրությունները ***Կարողանա՝*** Համեմատել *Հայաստանի ազատագրության նոր ծրագրերը նախորդների հետ,* Քարտեզի վրա ցույց տալ նշանավոր վարչամիավորները, ներկայացնել և համեմատել Հայաստանի սոցիալ – տնտեսական վիճակի կարևոր առանձնահատկություններն ու	էջ 60-62
	21.	Իրավիճակը արև. և արևմտ. Հայաստանում				էջ63-65
	22.	Արևմ. Հայաստանի				էջ 65-67

		սոց.-տնտեսական վիճակը և վարչական բաժանումը	ներ ***Կարողանա՝*** Քարտեզի վրա ցույց տա Արևմտյան և Արևելյան Հայաստանը, Պարզաբանել Արևելյան և Արևմտյան Հայաստանի սոցիալ – տնտեսական վիճակի որոշ առանձնահատկություններ	Պարզաբանել կանոնադրությունը և դրա հետևանքները, Քարտեզի վրա ցույց տա և նշի Արևմտյան և Արևելյան Հայաստանի սահմանաբաժանումը, Մեկնաբանել Արևելյան և Արևմտյան Հայաստանի սոցիալ – տնտեսական վիճակի կարևոր առանձնահատկություններն ու ընդհանրությունները	ընդհանրությունները	
Ազգային-հասարակական շարժումները 3 ժամ						
	23	Հայ հասարակական և քաղաքական միտքը	***Իմանա՝*** հայ հասարակական – քաղաքական մտքի նշանավոր գործիչներին	***Իմանա՝*** հայ հասարակական քաղաքական հոսանքները և	***Իմանա՝*** սահմանադրական շարժման գործիչներին և հասարակական	Էջ68-70

	24	Արևմտահայերի Ազգային սահմանադրությունը:	և նրանց հետ կապված կարևորագուն փաստերը ***Կարողանա՝*** համեմատել հասարակական-քաղաքական տարբեր հոսանքները	Զեյթունի ապստամբության կարևորագույն դրվագները *Կարողանա՝* վերլուծել սահմանադրական շարժման նախադրյալները բացահայտել սեփական դիրքորոշումը հասարակական հոսանքների նկատմամբ և հիմնավորել	հոսանքների գաղափարախոսությունը ***Կարողանա՝*** արժևորել ազգային սահմանադրությունը և գնահատել Զեյթունի ապստամբության նշանակությ	Էջ 71-73
	25	Զեյթունի 1862 թ. ապստամբությունը				Էջ 73-75
1877 - 1878 թթ. ռուս-թուրքական պատերազմը և Հայկական հարցի միջազգայնացումը 3 ժամ						
	26.	Պատերազմը և Հայաստանը	***Իմանա՝*** 1877–1878թթ.	***Իմանա՝*** 1877 – 1878 թթ.	***Իմանա՝*** Հայկական հարցը և դրանից բխող կարևորագույն փաստերը	Էջ 75-78

	27.	Հայկական հարցի միջազագայնացումը	պատերազմների կարևորագույն իրադարձությունները ***Կարողանա*** ՝ բացատրել պատերազմող կողմերի նպատակները	պատերազմի գործիչների և նրանց գործնեության հետ կապված կարևոր դրվագները *Կարողանա* ՝ վերլուծել Հայկական Հարցի ծագման և միջազգայնացման գործընթացը բացատրել Հայկական հարց, <<երկաթե շերեփ>> հասկացությունները	***Կարողանա*** ՝ գնահատել Սան –Ստեֆանոյի և Բեռլինի պայմանագրերը և Հայկական հարցի միջզազգայնացման հետևանքները	Էջ 79-81
	28.	**Թեմատիկ գրավոր աշխատանք 2**				
	29-30	**Ամփոփում:**				

Հայ ժողովրդի ազգային -ազատագրական պայքարը XIX դ. 80-90 ական թթ. -10 ժամ

	31.	Ազատագրական պայքարի թևակոխումը զինված պայքարի փուլ	*Իմանա՝* ազատագրական պայքարի հետ կապված կարևորագույն փաստերը *Կարողանա՝* բացատրել ազգային - ազատագրական շարժման վերելքի պատճառները, ներկայացնել խմբակների և կուսակցությունների ծրագրերի հիմնական դրույթները	*Իմանա՝* ազատագրական շարժման կարևորագույն կենտրոնները և գործիչներին *Կարողանա՝* բացահայտել ազգային ազատագրական պայքարի առանձնահատկությունները XIX դ. երկրորդ կեսին, վերլուծել ֆիդայական շարժման առաջացման – նախադրյալները, բացատրել ազատագրական պայքարի զինված փուլը, <<ֆիդայական շարժում>>, <<զանգվածային կոտորածներ>>, <<ինքնապաշտպանա	*Իմանա՝* հայ ազգային կուսակցությունները, հայդուկային շարժման կենտրոնները և գործիչներին, 90-ական թթ. կոտորածների և ինքնապաշտպանական մարտերի կարևորագույն դրվագները *Կարողանա՝* գնահատել կոտորածների հետևանքները, ֆիդայական շարժման նշանակությունը և կուսակցությունների դերը ազատագրական պայքարում	Էջ83-84
	32.	Հայ ազգային կուսակցությունները				Էջ 85-87
	33.	Հայդուկային շարժումը				Էջ88-90
	34	Կրկնություն				
	35.	Սասունի ապստամբությունը				Էջ92-95
	36	Արևմտահայության կոտորածները				Էջ 95-97
	37	Արևմտահայության ինքնապաշտպանական մարտերը				Էջ98-101

				կան մարտեր>> հասկացությունները		
	38.	Կրկնություն				
Ազատագրական շարժումներն Արևմտյան Հայաստանում						
	39.	Ազատագրական շարժումների ծավալումը 20-րդ դարի սկզբին	***Իմանա՝*** Արևմտյան և Արևելյան Հայաստանում XX դարի առաջին տասնամյակում տեղի ունեցած կարևորագույն փաստերը և ազատագրական շարժման գործիչներին, **1912 – 1914 թթ. Հայկական հարցին վերաբերող կարևորագույն փաստերը** ***Կարողանա՝*** բացատրել <<հայ-թաթարական	***Իմանա՝*** Առաքելոց վանքի կռիվը և Սասունի ապստամբության հիմնական դրվագները, Հայկական հարցի վերաբերյալ ռուս-թուրքական համաձայնագրի հիմնական դրույթները,	***Իմանա՝*** Ցարիզմի գաղութային քաղաքականությունը, հայ-թաթարական ընդհարումների պատճառները, երիտթուրքական հեղաշրջման պատճառները, Ադանայի կոտորածների և ինքնապաշտպանական մարտերի հիմնական դրվագները, *Կարողանա՝* գնահատել հայ-թաթարական ընդհարում-ների, կիլիկիահայության կոտորածների և հայոց	Էջ103-104
	40	Սասունի ինքնապաշտպանությունը				Էջ 104-107
	41.	Ցարիզմի գաղութային քաղաքականությունը				Էջ108-110
	42	Հայ-թաթարական ընդհարումները				Էջ 110-111
	43	Արև. Հայաստանը 1907-1912 թվականներին				Էջ 112-114
	44	Երիտթուրքական				Էջ 115-117

		հեղաշրջումը և հայերը	ընդհարումներ>>,		Մեծ եղեռնի հետևանքները	էջ 117-120
	45	Հայկական հարցը 1912-1914 թթ.				
	46	Կրկնություն: **Գործնական աշխատանք**				
Հայ ժողովուրդն առաջին աշխարհամարտի տարիներին 10 ժամ						
	47.	Ռազմական գործողությունները	***Իմանա՝*** հայերի ցեղասպանության և ինքնապաշտպանական մարտերի, մայիսյան հերոսամարտերի կարևորագույն փաստերը և գործիչներին *Կարողանա՝*	***Իմանա՝*** հայերի ցեղասպանության թուրքական ծրագիրը և 1915թ. ինքնապաշտպանու-թյան և մայիսյան հերոսամարտերի հիմնական դրվագները	***Իմանա՝*** ցեղասպանության դեմ բողոքի ձայնը բարձրացրած գործիչներին և Մեծ եղեռնի նկատմամբ մեծ տերությունների վերաբերմունքի հետ կապված փաստերը ***Կարողանա՝*** , կիլիկիահայության	էջ 122-123
	48.	Հայ կամավորական շարժումը				էջ123-124
	49.	Հայոց մեծ եղեռնը				էջ125-129
	50.	Հայկական ցեղասպանությունը և առաջաղեմ հասարակայնությունը				էջ 130-132

	51.	Ինքնապաշտպանական մարտերը	<<կամավորական շարժում>>, <<ցեղասպանություն>> հասկացությունները,	***Կարողանա*** ՝ բացատրել ինքնապաշտպանական կռիվների և մայիսյան հերոսամարտերի նշանակությունը, համեմատել Հայաստանի նկատմամբ ռուսական և թուրքական կառավարությունների վարած քաղաքականությունը, կատարել եզրահանգումներ	կոտորածների և հայոց Մեծ եղեռնի հետևանքները, գնահատել և արժևորել առաջադեմ մարդկության վերբերմունքը ցեղասպանության նկատմամբ, հիմնավորել մայիսյան հերոսամարտերի դերը անկախ պետականության վերականգման գործում	Էջ 134- 137
	52.	Թեմա 12-ի ամփոփում				
	53.	**Թեմատիկ գրավոր աշխատանք 1**				
	54	Թուրք-անդրկ. Հարաբերությունները 1917 թ. Վերջին և 1918 թ. սկզբին				Էջ 145-147
	55.	Թուրքական զորքերի ներխուժումը Հայաստան:Մայիսյան հերոսամարտերը				Էջ 148-151
	56	Մայիսյան հերոսամարտերի հետևանքները				

Հայկական մշակույթը XIX դարի երկրորդ կեսից մինչև 1918 թ.-ը 4 ժամ						
	57	Հայ մշակույթի վերելքը:Կրթությունը	***Իմանա՝*** մշակույթի կարևորագույն փաստերն ու գործիչներին ***Կարողանա՝*** բացատրել մշակույթի վերելքի պատճառները	***Իմանա՝*** մշակույթի կարևորագույն բնագավառները, կրթական հաստատությունները ***Կարողանա՝*** վերլուծել արևելահայ և արևմտահայ մշակույթի ընդհանուր գծերը և առանձնահատկությունները	***Իմանա՝*** մշակութի կարևորագույն ստեղծագործործությունները և արվեստի գործերը ***Կարողանա՝*** գնահատել մշակույթի դերը հայապահպանության և ազգային - հոգևոր արժեքների հարստացման գործում	Էջ 155-157
	58	Գիտության զարգացումը				Էջ 157-159
	59	Գրականությունը և մամուլը				Էջ 160-162
	60.	Արվեստը				Էջ 163-165
Հայկական գաղթօջախները նոր շրջանում 4 ժամ						
	61	Ասիայի և Աֆրիկայի հայկական գաղութները	***Իմանա՝*** գաղութների առաջացման ժամանակագրական	***Իմանա՝*** գաղութահայ հիմնական կենտրոնները և	***Իմանա՝*** գաղթավայրերի հասարակական կյանքին վերաբերող կարևորագույն	Էջ 167-170
	62	Հնդկաստանի				Էջ 170-172

		հայկական գաղութները	շրջանակները ***Կարողանա՝*** բացատրել <<գաղութ>>, <<համայնք>> հասկացությունները	գործիչներին ***Կարողանա՝*** բացատրել գաղութների առաջացման պատճառները	դրվագներ ***Կարողանա՝*** գնահատել հայկական գաղթավայրերի դերը հայ ժողովրդի կյանքում	
	63.	Ռուսաստանի հայկական գաղութները				Էջ 173-177
	64	Եվրոպայի հայկական գաղութները				Էջ 178-181
	65.	**Թեմատիկ գրավոր աշխատանք 2**				
	66-68	*Ամփոփում*				